

Protokół ze spotkania w dniu 1 grudnia 2023 r. Rady do spraw Kultury przy Prezydencie Miasta Suwałk

Spotkanie odbyło się w dniu 1 grudnia 2023 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. T. Noniewicza 71A. W spotkaniu uczestniczył Prezydent Miasta Suwałk Czesław Renkiewicz oraz Zastępca Prezydenta Miasta Suwałk Roman W. Rynkowski.

Przebieg spotkania:

1. Spotkanie otworzył Przewodniczący Rady Sławomir Filipowicz, który powitał wszystkich zebranych i oddał głos Prezydentowi Suwałk Czesławowi Renkiewiczowi.
2. Prezydent przywitał się ze wszystkimi i zaproponował rozpoczęcie spotkania od tematu Mediateki. Przypomniwał, że konkurs na projekt budynku został rozstrzygnięty w ubiegłym roku. Jego zwycięzca otrzymał w następstwie zlecenie na przygotowanie dokumentacji technicznej. Aktualnie procedowany jest wniosek o pozwolenie na budowę.
3. Następnie Prezydent przedstawił aktualną sytuację dot. finansowania inwestycji. Poinformował, że Suwałki otrzymały na ten cel 7 mln euro z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Natomiast cały koszt realizacji inwestycji to 50 mln złotych. W związku z tym Miasto szuka jeszcze innych dróg finansowania, jak np. programy rządowe. W tej chwili brakująca kwota to 15 mln złotych. Wkład Miasta Suwałki w realizację tej inwestycji wyniesie 5 mln złotych.
4. Prezydent zwrócił uwagę, że powyższa sytuacja, czyli brak pełnego finansowania, spowodowała, iż odżyła dyskusja dot. zasadności budowy Mediateki. Niektórzy radni wypowiadają się krytycznie na ten temat, wyrażając opinię, że budowa nowej instytucji kultury nie jest potrzebna. Należy mieć jednak na uwadze, zaznaczył Prezydent, że w chwili rozpoczęcia funkcjonowania Mediateki, suwalska biblioteka przestanie istnieć w dotychczasowym kształcie. Zarówno siedziba główna, jak i filie, a także Midicentrum i SOWA, zostaną przeniesione do Mediateki. Natomiast miesięczny koszt utrzymania Mediateki będzie porównywalny do aktualnego kosztu utrzymania biblioteki i wyniesie ok. 400.000 złotych. Ponadto, należy mieć świadomość, że budynek, w którym aktualnie znajduje się siedziba główna biblioteki wymaga gruntownego i kosztownego remontu.
5. Członkowie Rady zwrócili uwagę, że bibliotece już w tej chwili jest potrzebna większa przestrzeń i tej potrzeby nie jest w stanie zaspokoić remont.
6. Prezydent poprosił Radę o ponowne wypracowanie swojego stanowiska w sprawie budowy Mediateki.
7. Następnie przeszedł do tematu posadowienia pomnika Aleksandry Piłsudskiej, o który pytali członkowie Rady. Wyjaśnił, że podmiot, który zobowiązał się do sfinansowania wykonania pomnika, czyli Fundacja Polska 360, nie wywiązał się ze zobowiązania i wykonawca pomnika nie otrzymał dotychczas zapłaty. Prezydent przypomniał również, że inicjatorem pomysłu budowy pomnika jest Związek Piłsudczyków Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Ziemi Suwalskiej Towarzystwo Pamięci Józefa Piłsudskiego, a podmiotem odpowiedzialnym za realizację, powołany w tym celu, Społeczny Komitet Budowy Pomnika. Miasto ze swojej strony udostępniło miejsce pod pomnik i wsparcie w kwocie 15.000 złotych na przygotowanie tego miejsca. Wydało również pozwolenie na budowę, a urzędnicy miejscy przygotowali projekt umowy, która miała być zawarta pomiędzy Miastem a Społecznym Komitetem Budowy. Umowa na dzień 1 grudnia 2023 roku nie była podpisana. Odslonięcie

pomnika, zaplanowane na 12 grudnia 2023 roku (rocznica urodzin A. Piłsudskiej), stoi z powyższych względów pod znakiem zapytania.

8. Pan Maciej Ambrosiewicz zauważył, że brak środków finansowych na zapłatę za pomnik nie jest problemem Miasta, gdyż to nie Miasto zlecało jego wykonanie.
9. W tym momencie Prezydent powrócił od tematu Mediateki i poprosił o wypracowanie stanowiska.
10. Wszyscy członkowie Rady ds. Kultury obecni na posiedzeniu ponownie jednogłośnie wyrazili swoje poparcie dla realizacji inwestycji.
11. Przewodniczący Rady wyraził przekonanie, że nowy obiekt miałby szansę posiadać świetny księgozbiór. W jego opinii papier jest najtrwalszym, uniwersalnym i ponadczasowym nośnikiem przechowywania informacji. Przewodniczący wyraził również wątpliwości co do nazwy „Mediateka”. W jego opinii powinna pozostać nazwa „biblioteka”.
12. Pan Maciej Ambrosiewicz powiedział, że warunki w bibliotece są bardzo złe, a ponadto nie ma możliwości powiększania zbiorów z uwagi na ograniczoną przestrzeń.
13. Zgodziła się z tym pani Joanna Sztelmer-Stabińska, jednocześnie dodając, że będzie jej szkoda małych bibliotek (filii), które pełnią obecnie funkcję lokalnych centrów kultury. Jednakże, jak powiedziała, obecnie warunki w bibliotece są katastrofalne.
14. Pan Maciej Ambrosiewicz zauważył, że biblioteka jest również miejscem dla osób starszych, z którego mogą korzystać bezpłatnie. Dodał, że z suwalskiej biblioteki korzysta rocznie 70 tys. osób.
15. Głos zabrał pan Henryk Kudela, który powiedział, że trzeba zrobić wszystko, aby do budowy Mediateki doszło. Trzeba wierzyć, że warunki będą sprzyjające.
16. Z-ca Prezydenta Roman Rynkowski przyznał, że temat Mediateki wydawał się zamknięty, ale brak pełnej kwoty koniecznej do zabezpieczenia realizacji inwestycji sprawił, że sprawa powróciła. Zwrócił uwagę, że złe warunki są nie tylko w głównej siedzibie biblioteki, ale też w MidiCentrum i filiach, którego dodatkowo nie posiadają dostępu dla osób niepełnosprawnych.
17. Pani Natalia Będyga wyraziła nadzieję, że może w końcu przeczyta w lokalnych mediach, że buduje się biblioteka, a nie kolejny supermarket. Chciałaby, aby nastąpił balans, aby młodzież miała szansę przesunąć swoje miejsce spotkań spod Plazy do Mediateki. Zaproponowała, aby udostępnić tam też przestrzeń mniejszości litewskiej.
18. Pan Maciej Ambrosiewicz przypomniał o swoim pomysłe, aby w miejscu, gdzie powstanie Mediateka, został ustawiony banner o tym informujący, np. „Tu będzie stała Twoja biblioteka”.
19. Pani Natalia Będyga z kolei podsunęła pomysł, aby zapytać Młodzieżową Radę Miasta o zdanie na temat budowy Mediateki.
20. Na tym zakończyła się dyskusja dot. Mediateki.
21. Przewodniczący przeszedł do kolejnego tematu, którym była organizacja koncertu hip-hop i przekazał głos panu Kamilowi Sznelowi.
22. Pan Kamil Sznel przybliżył temat organizacji koncertu. Poinformował, że pomysłodawcą koncertu jest Młodzieżowa Rada Miasta i że pomysł pojawił się po raz pierwszy w zeszłym roku. Wówczas radni miejscy nie wyrazili zgody na finansowanie koncertu z budżetu miejskiego. Ich obiekcje dotyczyły gatunku muzyki, tj. rap, hip-hop, i wulgaryzmów, które pojawiają się w twórczości artystów hip-hopowych. W związku z tym wydarzenie zostało zorganizowane jako komercyjne przez jednego z suwalskich przedsiębiorców. Koncert okazał się fiaskiem pod względem finansowym. Z tego powodu w tym roku Młodzieżowa Rada Miasta zwróciła się ponownie do władz Suwałk o pomoc w organizacji i dofinansowaniu koncertu, który

miałyby się odbyć w przyszłym roku. Odbyły się spotkania z kierownictwem Miasta, a następnie z radnymi miejskimi. Komisja Ekologii, Kultury, Sportu i Turystyki nie wypracowała jednak stanowiska na ten temat na listopadowym posiedzeniu. W związku z tym został do niej skierowany oficjalny wniosek o wyrażenie opinii na ten temat na kolejnym posiedzeniu. Pan Kamil Sznel poprosił członków Rady ds. Kultury o wyrażenie swojego zdania dotyczącego organizacji koncertu.

23. Zastępca Prezydenta dodał, że miałyby to być koncert plenerowy, zamknięty, biletowany, dofinansowany przez Miasta i dlatego potrzebna jest zgoda radnych miejskich.
24. Pan Kamil Sznel natomiast dodał, że obecnie młodzież jeździ na takie koncerty do sąsiednich miast, tj. Olecka, Ełku, Augustowa.
25. Pani Natalia Będyga zapytała więc, czemu gdzie indziej tacy artyści mogą grać a w Suwałkach.
26. Wywiązała się dyskusja.
27. Pani Joanna Sztelmer-Stabińska zauważyła, że suwalska młodzież chce topowych wykonawców, których koncerty to koszt organizacyjny ok. 200.000 złotych, a tego nie da się sfinansować ze sprzedaży biletów. Dodała też, że oferta kulturalna Suwałk porównywana jest do oferty telewizyjnej
28. Zastępca Prezydenta poprosił członków Rady o wypracowanie stanowiska.
29. Pan Maciej Ambrosiewicz wyraził opinię, że lepiej wydać 300.000 złotych na organizację koncertu niż na pomnik Aleksandry Piłsudskiej i zauważył, że osobiście nie lubi rapu i na taki koncert nie pójdzie, ale to nie jest powód, żeby koncertu nie zorganizować.
30. Pan Henryk Kudela powiedział, że w jego ocenie młodzież suwalska została pozostawiona sama sobie i że brak w tym środowisku prężnie działającej organizacji.
31. Na pytanie pana Kamila Sznela, czy w rozmowie z radnymi może powołać się na poparcie Rady ds. Kultury dot. organizacji koncertu hip-hop, członkowie zgodnie odpowiedzieli, że tak.
32. Pani Joanna Sztelmer-Stabińska, odnosząc się do słów pana Henryka Kudeli, powiedziała, że SOK stara się aktywizować młodzież. W ostatnim czasie realizowała projekt „Wy! Budzić pasję” w ramach którego odbyło się szereg działań, m.in. malowanie muralu, karaoke, wymiennalnia książek.
33. Pani Agnieszka Małka zauważyła, że młodzież trzeba po prostu dostrzec i dać jej zielone światło do działania.
34. Rada Kultury poparła pomysł organizacji koncertu.
35. Pan Henryk Kudela podrzucił pomysł stworzenia funduszu kultury z podatków od sklepów wielkopowierzchniowych.
36. Przewodniczący przeszedł tymczasem do tematu kalendarza wydarzeń kulturalnych i sportowych na 2024 rok i poprosił o zabranie głosu panią Agnieszkę Małkę.
37. Pani Agnieszka Małka pokrótce przedstawiła wydarzenia, które zostały zaplanowane na przyszły rok. Zaznaczyła, że kalendarz zawiera najważniejsze wydarzenia i że zostały wybrane do niego te, które dają ogląd tego, co się będzie działo w mieście. Są to wydarzenia muzyczne, teatralne, adresowane do młodzieży i do grup starszych wiekowo.
38. Pani Joanna Sztelmer-Stabińska zauważyła, że piknik jaćwieski ma duży potencjał edukacyjny.
39. Pan Henryk Kudela zapytał natomiast o Galerię Sztuki Stara Łaźnia, chcąc się dowiedzieć, jaka jest myśl przewodnia wystaw organizowanych w galerii. Zapytał, czy przypadkiem dwie galerie SOK, czyli Stara Łaźnia i Chłodna 20, nie zgubiły

- kierunków, w których miały podążać, bo według niego nie zauważa się tam jakiegś określonej koncepcji wystawienniczej.
40. Pani Natalia Będyga zapytała, o co dokładnie chodzi - czy o to, że w galerii pokazywana jest twórczość debiutantów?
  41. Pan Henryk Kudela odpowiedział, że w galeriach miały być organizowane wystawy prac artystów znanych szerzej, w całej Polsce.
  42. Pani Agnieszka Małka poinformowała, że aktualne założenia dotyczące wystaw w GS Stara Łąźnia są takie, aby pokazywani byli młodzi, mniej znani artyści.
  43. W tym momencie Przewodniczący przeszedł do kolejnego tematu spotkania, a mianowicie obchodów roku Alfreda Wierusz-Kowalskiego.
  44. Pani Agnieszka Małka pokrótce przedstawiła kalendarz wydarzeń, w którym głównymi punktami obchodów są trzy wystawy (m.in. Alfred Wierusz-Kowalski w suwalskich zbiorach archiwalnych) oraz II światowy zjazd rodziny Wierusz-Kowalskich. Opowiedziała również o wydarzeniach towarzyszących, jak wydanie jubileuszowego medalu, warsztaty rodzinne czy święto ulicy Alfreda Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach. Poinformowała, że wydarzenia będą miały odpowiednią oprawę promocyjną.
  45. Zastępca Prezydenta dodał, że w rok obchodów Alfreda Wierusz-Kowalskiego zostaną włączone także szkoły.
  46. Członkowie Rady ocenili program jako bogaty w różnego rodzaju wydarzenia.
  47. Pan Maciej Ambrosiewicz podzielił się swoim pomysłem na pracę naukową badającą wpływ twórczości A. Wierusz-Kowalskiego na populację wilka w Polsce.
  48. Pani Eliza Ptaszyńska powiedziała, że chciałaby, aby wystawa plenerowa związana z twórczością malarza, wyruszyła później do miast związanych z artystą, aby w ten sposób popularyzować twórczość Alfreda Wierusz-Kowalskiego.
  49. Następnie poruszyła temat szansy pozyskania przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach lokalu, który znajduje się w tym samym budynku, w który muzeum ma siedzibę. Muzeum zyskałoby w ten sposób dużą przestrzeń wystawienniczą w lokalu, który jest wyremontowany i wymaga, według Pani Elizy, niedużego wkładu finansowego. Muzeum miałoby użytkować lokal na zasadzie dzierżawy, przy czym w pierwszym półroczu płaciłoby połowę czynszu, a w drugim półroczu czynsz sfinansowany zostałby przez fundację. Pani Eliza zapytała członków Rady, czy Muzeum powinno się starać o ten lokal? Czy to służyłoby Miastu? A może jest to fanaberia Muzeum? Czy to jest potrzebne czy niepotrzebne?
  50. Pani Joanna Sztelmer-Stabińska zapytała, jakie były kontrargumenty ze strony Miasta.
  51. Pani Eliza Ptaszyńska odpowiedziała, że chyba finansowe i że to jest przecież epokowa szansa dla Muzeum, a ona czuje, że Miasto nie jest po jej stronie, że zderza się ze ścianą. Ponownie zapytała członków Rady o zdanie na ten temat.
  52. Pan Maciej Ambrosiewicz temat pozyskania budynku dla Muzeum rozszerzył o pozyskanie i zagospodarowanie innych budynków znajdujących się przy ul. Kościuszki. Zapytał, czy nie warto zaplanować ich przeznaczenia i zaproponował, aby był to temat do omówienia na kolejne spotkanie Rady ds. Kultury. Dodał, że teraz szanse na pozyskanie lokalu ma Muzeum, a wiele takich szans zostało zaprzepaszczone w przeszłości.
  53. Do poruszonego tematu odniósł się Zastępca Prezydenta, informując, że aktualnie bardziej palącą potrzebą jest remont elewacji Resursy, z której odpada tynk. Koszt remontu oszacowano na kwotę 700.000 złotych. Muzeum złożyło wniosek do MKiDN o dofinansowanie na ten cel. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia Miasto będzie musiało zabezpieczyć wkład własny do projektu w wysokości 350.000 złotych. W przypadku gdy Muzeum nie pozyska dofinansowania na ten cel z MKiDN, Miasto

będzie musiało znaleźć pełną kwotę w swoim budżecie. Nie jest to więc tak, że po stronie Miasta jest ściana odnośnie pozyskania nowego budynku dla Muzeum. Na tę chwilę są po prostu pilniejsze potrzeby.

54. Przewodniczący Rady zauważył, że problemy z elewacją to powszechny problem budynków secesyjnych związany ze specyfiką ich budowania. Następnie przeszedł do ostatniego planowanego tematu spotkania, a mianowicie Pracowni Digitalizacji i Historii Mówionej Biblioteki Publicznej w Suwałkach.
55. O pracowni i wartościowej pracy, która jest tam wykonywana, krótko opowiedziała pani Agnieszka Małka, zapraszając na obchody 5-lecia pracowni, które odbędą się w poniedziałek 4 grudnia.
56. Pani Alicja Roszkowska również doceniła działalność pracowni, zauważając, że pracownia wykonuje wielką pracę, a jej potrzeby są naprawdę niewielkie, jak choćby wyłączenie sali, w której odbywają się nagrania. Pani Alicja zasugerowała, że może należałoby nagrodzić osoby zatrudnione w pracowni.
57. Głos zabrała pani Marta Taraszkiewicz, powracając do tematu Mediateki. Zaproponowała, aby konkretnie odnieść się do argumentów, których używają przeciwnicy budowy.
58. Zastępca Prezydenta poinformował, że pierwszym argumentem są kwestie finansowe i kwota, której brakuje do realizacji inwestycji, a może ona wynieść nawet połowę całego kosztu realizacji, a według przeciwników jest to niewspółmierne do potrzeb, bo przecież ludzie, w obiegowej opinii, nie czytają książek i nie chodzą do biblioteki, a poza tym biblioteka w Suwałkach już jest i działa.
59. Pan Maciej Ambrosiewicz zaapelował o optymizm i wiarę, że pieniądze uda się pozyskać. Wskazał na programy Wschodnia Polska i Feniks. Zaapelował, aby nie rezygnować z kwoty, którą udało się teraz pozyskać na Mediatekę, bo w przyszłości zdobycie pieniędzy na ten cel może się okazać niemożliwe.
60. Pani Natalia Bełdyga wyraziła wiarę w to, że coś się stanie w mieście i uda się zrealizować ten cel budowy. Dodała, że w tej chwili nie wiemy, w jakim kierunku pójdzie rozwój Mediateki, że może to przekroczyć nasze oczekiwania. Wezwała do zrobienia czegoś, z czego będziemy mogli być dumni.
61. Pani Iwona Danilewicz zauważyła, że mamy czas i przestrzeń, żeby przekonać nieprzekonanych.
62. Pan Maciej Ambrosiewicz wyraził przekonanie, że sytuacja polityczna się zmieni, wojna się skończy i musi być nowe otwarcie – może właśnie kulturalne. Powiedział również, że projekt rewitalizacji budynku starej łaźni był trafiony, bo teraz to miejsce żyje i może warto pomyśleć o ożywieniu innych takich miejsc, które określił jako „strupy”.
63. Pani Natalia Bełdyga zaapelowała w kontekście Mediateki, aby stworzyć w Suwałkach miejsce dialogu, przenikania się różnych społeczności.
64. Na tym Przewodniczący Rady zamknął posiedzenie, zapowiadając, że kolejne odbędzie się prawdopodobnie w pierwszym kwartale 2024 roku.

*Sporządziła: Justyna Siedlecka-Dziemian
Wydział Kultury i Sportu
Urząd Miejski Suwałki*

*Przewodniczący Rady ds. Kultury
Sławomir Filipowicz*